

9. klašu centralizēto eksāmenu sliekšni šogad saglabā 10 % līmenī

Publicēts: 06.05.2025.

2025. gadā 9. klašu skolēniem netiks paaugstināts minimālais nepieciešamais snieguma sliekšnis centralizētajos eksāmenos no līdzšinējiem 10% uz 15%, kā sākotnēji bija plānots. No 2026. gada 1.septembra 9.klašu skolēniem būs jākārtos valsts pārbaudes darbs, kurā ietverts dabaszinātņu mācību jomas saturs. To paredz Izglītības un zinātnes ministrijas (IZM) sagatavotie noteikumu grozījumi, kurus šodien, 6.maijā, apstiprināja valdības sēdē.

Izglītības un zinātnes ministrijas (IZM) lēmums par centralizēto eksāmenu sliekšņa saglabāšanu šogad 10% līmenī pieņemts, jo vairāki atbalsta mehānismi skolēniem vēl ir ieviešanas stadijā.

IZM lēmuma mērķis nav pazemināt prasības, bet gan veidot atbildīgu pārejas perioda pārvaldību, kur skolēna attīstība un atbalsts ir likta augstāk par formāliem rezultātiem. Sliekšņa "iesaldēšana" uz vienu mācību gadu rada stratēģisku laika logu, kurā var īstenot sistēmiskus uzlabojumus skolēnu labā, lai atbalstītu skolēnus un nodrošinātu centralizēto eksāmenu rezultātu paaugstināšanos turpmākajos gados.

Lēmumu par 9. klases centralizēto eksāmenu sliekšņa saglabāšanu 10% līmenī IZM pieņēma, balstoties uz trim galvenajiem faktoriem.

Pirmkārt, joprojām ir nepietiekams atbalsts skolām un skolēniem. Vēl nav pilnībā ieviesti atbalsta mehānismi, kas palīdzētu uzlabot skolēnu sekmes un sniegt nepieciešamo individuālo atbalstu. Piemēram, trūkst atbalsta personāla skolās, kā arī individuālie mācību plāni vēl nav obligāti visās skolās. Arī to formas ir atšķirīgas. IZM šobrīd strādā pie izmaiņām normatīvajos aktos, lai to

mainītu.

Otrkārt, tikai nesen uzsākts strukturāls atbalsts skolotājiem un skolēniem, un tas vēl nav pilnībā nostiprinājies reālajā praksē. 2025. gadā izveidots Valsts izglītības attīstības aģentūras (VIAA) Pedagogu profesionālā atbalsta centrs. Tā mērķis ir atbalstīt pedagogus un sagatavot nepieciešamos metodiskos materiālus skolotājiem. Uzsākts darbs projektā "Skola – kopienā", kā arī virzīti "Programma skolā" ieviešanas risinājumi, kuru mērķis ir stiprināt atbalsta personāla kapacitāti. Tomēr šo pasākumu pilnīga ietekme būs redzama turpmākajos mācību gados.

Treškārt, potenciāli augsts skolēnu izkrišanas pieaugums. Vadoties pēc 2024. gada datiem, 15% sliekšņa gadījumā eksāmenus nebūtu nokārtojuši gandrīz 2000 skolēnu. Tas nozīmētu ne tikai personiskas grūtības šiem jauniešiem, bet arī būtisku papildu slogu izglītības iestādēm un valsts budžetam, kas šobrīd ir ļoti ierobežots. Piemēram, 2024. gadā vismaz vienu CE nenokārtoja 729 skolēni. Ja sliekšnis būtu 15%, nenokārtoto skaits būtu: matemātikā 1563 skolēni, angļu valodā 498 skolēni, latviešu valodā 239 skolēni.

IZM rīcība 2024./2025. mācību gadā jau ir iezīmējusi būtiskus soļus atbalsta mehānismu ieviešanā skolēniem un skolām. Piemēram, sadarbībā ar pašvaldībām tiek veicināta individuālo mācību plānu izstrāde skolēniem ar zemiem mācību rezultātiem. Top programmas, kas ļaus jauniešiem bez pamatizglītības apgūt arodprasmes un paralēli iegūt pamatizglītību. Projektā "Skola – kopienā" plānots nodrošināt mērķtiecīgu individuālu un grupu atbalstu skolēniem ar priekšlaicīgas mācību pārtraukšanas un sociālās atstumtības risku.

Vidējās izglītības posmā 12.klašu centralizēto eksāmenu sliekšnis šajā mācību gadā ir 20%, kā tas paredzēts jau iepriekš.

Valsts pārbaudes darbs dabaszinātņu mācību jomā

Spēkā esošajā pamatizglītības standartā paredzēts, ka 9. klases skolēniem papildus jau esošiem trim obligātajiem eksāmeņiem (latviešu valodā, matemātikā, svešvalodā) ir jānokārto vēl viens obligāts starpdisciplinārs valsts pārbaudes darbs, kurā ietverts sociālās un pilsoniskās mācību jomas, dabaszinātņu mācību jomas un tehnoloģiju mācību jomas (7 mācību priekšmetu) saturs. Divus iepriekšējos mācību gadus šis starpdisciplinārais darbs tika organizēts kā izmēģinājuma darbs, un tā rezultāti apliecina, ka šāda starpdisciplināra pārbaudes darba saturs ir pārāk plašs, lai droši un ticami novērtētu skolēnu sniegumu. Līdz ar to, ievērojot dabaszinātņu mācību jomas (STEM) prioritāti, pamatizglītības standartā nepieciešams noteikt, ka skolēni, beidzot 9. klasi, sākot ar 2026. gada 1. septembri starpdisciplinārā valsts pārbaudes darba vietā kārtos valsts pārbaudes darbu, kurā ietverts dabaszinātņu mācību jomas saturs.

Lai no 2026. gada 1. septembra ieviestu obligātu dabaszinātņu mācību jomas valsts pārbaudes darbu 9. klases skolēniem, ir nepieciešams sagatavošanās process, kas ietver pārbaudes darba satura izstrādi, tā aprobāciju, vērtēšanas kritēriju izstrādi un vērtētāju sagatavošanu. Tādēļ turpmākos divus mācību gadus dabaszinātņu jomas pārbaudes darbs tiks organizēts diagnosticējoša darba formā. Diagnosticējošie vērtējumi neietekmēs skolēna snieguma summatīvos vērtējumus, līdz ar to 2024./2025. un 2025./2026. mācību gadā dabaszinātņu jomas diagnosticējošā pārbaudes darba rezultāts neietekmēs attiecīgā mācību gada 9. klases skolēnu mācību snieguma rezultātus.

Ministru kabineta noteikumu grozījumi ["Grozījums Ministru kabineta 2018. gada 27. novembra noteikumos Nr. 747 "Noteikumi par valsts pamatizglītības standartu un pamatizglītības programmu paraugiem"](#) pieejami Ministru kabineta tīmekļvietnē.

Datums
27. maijs, 2025

Laiks
12.00

Atrašanās vieta
Ministru kabinets

Ministru kabineta sēde

Ministru prezidente Evika Siliņa vada Ministru kabineta sēdi. Sēdei paredzēta tiešraide. Mediju iespējas: foto un video sēdes...

[Ministru kabinets](#)

[Ministru prezidenta kalendārs](#)

Izglītības un zinātnes

Autors: ministrija

Saistītās tēmas

[Izglītības un zinātnes ministrija](#)

[Ministru kabinets](#)

<https://www.mk.gov.lv/lv/jaunums/9-klasu-centralizeto-eksamenu-slieksni-sogad-saglabas-10-limeni>